

Ohjeellisen investointisuunnitelman 2027-2028 arviointi ja evästys investointien valmisteluun talousarviossa 2027

Kaupunginhallitus 31.8.2026
269/02.00.00/2026

Tausta

Kaupunginhallituksen 22.6.2026 §:ssä 143 hyväksymässä talousarvion ja -suunnitelman laadintaohjeessa todetaan, että tämänhetkinen vuosille 2026–2028 laadittu investointisuunnitelma on hyväksytty kuluvalle vuodelle sitovana ja suunnitelmavuosille 2027–2028 ohjeellisena.

Investointisuunnitelma tarkennetaan talousarviovalmistelun yhteydessä ja hyväksytään se vuodelle 2027 sitovana ja suunnitelmavuosille 2028–2029 ohjeellisena.

Merkittävimpiä suunnitelmavuosille ohjeellisena kaavailtuja hankkeita ovat liikenneväylien ja kunnallistekniikan hankeryhmässä Haukirinne (0,515 milj. euroa vuodelle 2027) sekä talonrakennuksen hankeryhmässä kaupungintalon peruskorjaus (1,000 milj. euroa vuodelle 2027 ja 2,600 milj. euroa vuodelle 2028) ja Koliman leirikeskus (0,500 milj. euroa vuodelle 2028).

Palvelualueiden investointiesitykset laaditaan Opiferus-järjestelmän Investointisuunnittelu-työkalulla. Investointiesitys sisältää investointia koskevat tavoitteet, arvio kokonaiskustannuksista, hankkeiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot. Investointiesitys tehdään myös yli 10.000 euron irtaimen käyttöomaisuuden hankinnasta. Investointeja suunniteltaessa arvioidaan myös niiden vaikutukset käyttötalousmenoihin, poisto aika ja euromääräinen poistolisäys sekä investointien rahoitus. Investointiesityksistä arvioidaan myös, onko investointi palvelutoiminnan sujumiselle välttämätön, parantaako se toiminnan tehokkuutta tai tuottavuutta, tai onko kyseessä kaupungin elinvoimaa selvästi tukeva ja strategian mukainen investointi. Kokonaisinvestointitasosta, investointikohteista ja toteutusaikatauluista päätetään talousarviovalmistelun aikana.

Kaupunginvaltuusto on 15.6.2026 §:ssä 44 hyväksynyt päivitetyn talouden tasapainotusohjelman, jossa linjataan, että investointiohjelmaan suunnitelmavuosille merkityt investoinnit tulee arvioida uudelleen huomioiden kaupungin muuttunut poistotaso, investointien välttämättömyys, kaupungin taloudellinen kantokyky sekä investointien vaikutukset tulevien vuosien käyttötalouteen. Esimerkiksi Koliman leirikeskus on merkitty tasapainotusohjelmassa myytäväksi kohteeksi ja ponsiehdotuksen pohjalta siitä tullaan käymään keskustelua kyläseuran kanssa. Varhaiskasvatuksen uusien tilojen sijainnista tehdystä päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen, eikä päätös siten ole saanut vielä lainvoimaa.

Kaupunginhallituksen on syytä käydä keskustelu ja antaa jatkoevästys talousarviovalmisteluun investointien osalta. Investointien tämänhetkistä etenemistilannetta kokouksessa esittelee elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa.

Investointiosa kunnan talousarviossa

Kunnan ja kuntayhtymän talousarvion- ja suunnitelman laadintaohjeessa todetaan investoinneista seuraavaa: Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot. Investointimenona budjetoidaan pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot sekä toimialasijoitukset osakkeiden ja -osuuksien hankintamenoihin. Investointiosassa yhdistellään liikelaitoksia lukuun ottamatta muiden tehtävien investointiosat.

Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille. Hankkeet ja hankeryhmät voidaan ryhmitellä tarvittaessa toimielimittäin ja tehtävittäin. Investointiosassa tai sen perusteluissa määritellään valtuustoon nähden sitova taso. Jos investointeja on rahoitettu esimerkiksi leasingilla tai elinkaarimallilla, vuokratuloja ei merkitä investointiosaan vaan käyttötalouteen. Talousarviossa on huomioitava kuntakonsernin vastuut ja velvoitteet, jolloin ko. hankkeet kuvataan tekstiosassa ja arvioidaan kokonaisvastuut, joihin kunta sitoutuu.

Jos investoinnin toteutuminen kohdistuu kahdelle tai useammalle suunnitteluvuodelle, ilmoitetaan investoinnin kokonaiskustannusarvio ja sen jaksotus suunnitteluvuosille. Hankkeen perusteluissa valtuusto voi antaa hankevastaavalle toimivaltuuden tarkistaa hankintamenon jaksottamista myöhemmin kokonaiskustannusarvion rajoissa.

Investointimeno budjetoidaan suoriteperusteisesti varainhoitovuodelle, jona investoinnin kohteena oleva hyödyke tai valmistusastetta vastaava osa siitä arvioidaan otettavan vastaan. Investointiin tehty varaus tai rahastointi ei vaikuta budjetoitavan menon määrään. Investointimenona budjetoidaan sekä ulkoiset että sisäiset pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankinnat. Sisäiset hankinnat käsitellään valmistuksena omaan käyttöön.

Investointien hankintamenot budjetoidaan arvonlisäverottomin hinnoin lukuun ottamatta vähennysrajoitteisen toiminnan piiriin kuuluvia hankintamenoja. Investointimenona budjetoidaan myös pysyvien vastaavien sijoitukset tytäryhteisöjen osakkeisiin ja pääomaosuuksiin sekä peruspääomasijoitukset kuntayhtymiin ja kunnan omiin taseyksiköihin.

Investointimenona budjetoidaan myös sijoitus kuntayhtymän sijoitusrahastoon ja rahoitusosuudet muiden yhteisöjen toteuttamiin investointihankkeisiin, joiden tarkoituksena on kunnan palvelujen tuottaminen, tai kyse muutoin on kunnalle kuuluvan tehtävän hoitamisesta.

Investointien käsittely talousarvion 2027 suunnittelussa

Käyttötalouden osalta talousarviovalmistelua tehdään elo-syyskuun aikana. Investoinnit käsitellään lokakuussa 2026.

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus käy evästyskeskustelun koskien valtuuston talousarvion 2026 yhteydessä hyväksyttyä investointisuunnitelmaa sekä antaa ohjeet investointien jatkovalmistelulle.

Päätös

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Tiedoksi esihenkilöt